

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus OKTOOBER 2018

See kuu on imeline, selles kuus on mitu pidulikku päeva või sündmust. Uut hooaega alustas eakate teetund. Teretulnud on nii uued kui eelmiste hooegade käijad.

Kuu teisel pühapäeval tähistame lõikustänupüha. Sellel pühal me täname Loojat aasta saagi eest ja meie enda saagi eest. Eelmise kuu paavsti külaskäik Eestisse näitas seda imet, kuidas ka need, kes ei ole huvitatud Jumala sõnast, olid ikkagi huvitatud paavsti sõnumist. Inimsüdame maapinda on võimatu hinnata, teine lugu on külvimaaga. Maapinda võime kaasaegsete meetoditega uurida ja seejärel planeerida, mida on mõtet külvata ja mida mitte. Jumala sõna külvaja ei saa teha sellist uuringut. Teda on kutsutud külvama igasugusele pinnasele, justkui seemet raisates. Jumal ise vastutab kasvu eest. Kasvu võib üllataval kombel esineda seal, kus maapind tundub kõva.

Jumala sõna idanemise aeg ei vasta inimese ajakavale. Võime mõelda, et sõna on kuulutatud ja õpetatud juba kaua. Ning ootamatult ja üllataval kombel hakkab Jumala sõna mõju näha olema.

Mõtlen tänulikuna Vabastaja olemusele. Ta tundis Jumala sõna jõudu ning usaldas seda. Ta uskus, et Jumala sõna kasvab tema õpilastes. Ta jättis oma külvitöö meile, mitmel viisil oskamatutele ja kannatamatutele õpilastele. Ta teadis, et Jumala sõna teeb omal ajal oma töö. Nii ongi toimunud.

Ja kuu viimasel pühapäeval tähistame misjonipüha. Sellel pühal me toome palvesse misjonitöö nii kodumaal kui ka mujal. Saame palvetada misjonäride eest, kelle meie kirik on saatnud misjonitööle. Misjonitöö algab kohe meie igäihe koduükselt. Vabastaja andis meile igäihele käsu teha misjonitööd, mitte ainult misjonäridele. Seda ülesannet tuletatakse meile kõigile sellel pühal meelde. Jeesus andis meile ristimise ja misjoni käsu (Mt 28: 18-20), kus tema käskis meid ristida ja õpetada.

Kui keegi tunneb kedagi, kes soovib tulla sügisel leeri, siis võib võtta ühendust koguduse õpetaja Tiit Salumäega. Kuu lõpeb Usupuhastuspühaga ja reformatsiooni aastapäevaga, mille teemaks on usu alused. Eks me igäiks peame vaatama, kas meie usk seisab õigel kaljul.

Kari Tynkkynen,
Misjonär

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA OKTOOBRIKS.

T, 2. oktoober kl 18.30 toomkoori proov (Jaanisaal).

R, 5. oktoober kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 13.30** – Teetund. Hooaja avamine (Jaanisaal).

P, 7. oktoober kl 11 - 20. pühapäev pärast nelipüha, jumalateenistus armulauaga. Teema: Usk ja uskmatus. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Kalle Jätsa. Organist Lia Salumäe (Toomkirik).

T, 9. oktoober kl 18.30 toomkoori proov (Jaanisaal).

R, 12. oktoober kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 18** segakoori proov. (Jaanisaal).

L, 13. oktoober kl 16 Piibel kõõgis (Jaanimaja). **Kl 19 Kirikukontsert „Tornikell minu külas.“**

Esineb Tallinna Vanalinna Hariduskolleegiumi keelpilliorkester, dirigent Rasmus Puur.

Ettekandel C. Kreek., V. Tormis, M. Saar, T. Kõrvits jt. Vaba annetus (Jaani kirik).

P, 14. oktoober kl 11 - Lõikustänupüha jumalateenistus armulauaga. Teema: Igapäevane leib.

Teenivad kaplan Tuuli Raamat ja Teno Ilves. Organist Lia Salumäe, laulab koguduse segakoor (Toomkirik).

T, 16. oktoober kl 18.30 toomkoori proov (Jaanisaal).

R, 19. oktoober kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik).). **Kl 13.30** – Teetund. **Kl 18** segakoori proov (Jaanisaal).

P, 21. oktoober kl 10 Leerikooli algus. Tutvumine ja sissejuhatus leeriõpetusse. Viib läbi: Kristo Hüdsi (Jaanimaja). **Kl 11 - 22. pühapäev pärast nelipüha, sõnajumalateenistus. Lastekirik.**

Teema: Usuvõitlus. Teenivad kandidaat Kristo Hüdsi ja Kalle Jätsa. Organist Lia Salumäe (Toomkirik).

T, 23. oktoober kl 18.30 toomkoori proov (Jaanisaal).

R, 26. oktoober kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik).

P, 28. oktoober kl 9.30 Leerikool Piibel kui raamatute raamat. Piibli kasutamine. Vana ja Uus Testament. Kuidas mõista Piiblit? Viib läbi: Kristo Hüdsi. **Kl 11 - 23. pühapäev pärast nelipüha, sõnajumalateenistus. Misjonipüha.** Teema: Andke üksteisele andeks. Teenivad kandidaat Kristo Hüdsi ja Teno Ilves. Organist Lia Salumäe (Toomkirik).

T, 30. oktoober kl 18.30 toomkoori proov (Jaanisaal).

TÄHTIS INFO!

- ❖ **Algab sügisene leerikursus.** Leerikoolis tutvume Piibli, kiriku õpetuse ja ajaloo, kristliku eetika ning koguduse eluga. Kursus lõpeb leeripüha ehk konfirmatsiooniga. Leerikooli lõpetanu saab koguduse täisõiguslikuks liikmeks, võib osaleda armulaual, saada ristivanemaks, lasta abielu laulatada ja kandideerida koguduse juhtorganitesse. Leerikursus pakub hea võimalus arutleda elu ja igavikuliste küsimuste üle. Esimene kokkusaamine on 21. oktoobril kell 10 enne jumalateenistust Jaani kirikus, siis lepitakse kokku leeritundide ajad ning tutvustatakse õppematerjali. Leerikursuse tasu on 40 €. Täpsemat teavet leerikooli kohta saab õpetaja Tiit Salumäe (tiit.salumae@eelk.ee; 5280635) või kursuse juhendaja Kristo Hüdsi (crysto61@gmail.com; 56952758) käest.
- ❖ **Koguduse laulukoovid.** Segakoori proovid toimuvad reedeti algusega kell 18 Jaanimajas. Toomkoori proovid toimuvad teisipäeviti algusega kell 18.30 Jaanimajas. Kui Sa oled huvitatud kirikukooris laulmisest, siis palun võta ühendust Lia Salumäe (tel 53039835) või Sirje Kaasikuga (tel 56453472). Ootame uusi lauljaid!
- ❖ **Lastekirik alustas uut õppeaastat** pühapäeval, 16. septembril. Jätkame piibli uurimisega. Esimeses tunnis rääkisime sellest, kuidas Iisraeli rahvas Moosese juhtimisel lahkus Egiptusest ja jõudsid mereni. Rahvas nurises: Vaarao sõjavägi tuleb ja me saame surma! Jumal aga tegi tee merre ja Iisraeli rahvas sai sealt läbi minna. Tegime katsed ja proovisime ka ise vee sisse teed teha, ei õnnestunud see ei lastel ega ka õpetajal. Veendusime, et Jumal saab aidata, kui oleme suures hädas. Järgmine lastekirik on 21.oktoobril. Ootame kõiki väikseid huvilisi kuulama, uurima, meisterdama! **Täpsem info Sirje Jätsa (tel 5237015).**

- ❖ **Noorterühm koguneb noortetoas.** Juhendajad Mari Kuli ja Jaanus Kõuts. **Täpsem info Jaanus Kõuts 56988898.**
- ❖ **Juhatus palub tasuda koguduse liikmemaks esimesel võimalusel. Soovitame teha liikmemaksu igakuiseks tasumiseks oma pangas püsikorraldus.**

MEENUTUS SÕPRUSKOGUDUSTE PÄEVADEST.

Augusti viimane nädalavahetus tõi Haapsalu Püha Johannese kogudusse rohkelt kodu- ja välismaiseid külalisi. Sõbrad Korsnäsi, Schmalkaldeni, Rendsburgi, Loviisa, Turu, Haaga ja Tunbridge Wellsi kogudustest saabusid osa saama 24.-26. augustil toimunud sõbruspäevadest „Muutuvad ajad, stabiilsed suhted“.

Nõnda sai 24. augusti õhtul Haapsalu Jaani kirik rõõmsaid külalisi täis. Esmalt tervitati üksteist, vahetati muljeid ja saadi vabas õhkkonnas omavahel tuttavaks. Seejärel peeti üheskoos õhtupalvus eesti, soome, saksa kui inglise keeles. Loetud palved said valitud just sõbruspäevade puhul välja antud palveraamatust „Sada palvet“ ja ehk sai sel õhtul ühiselt täidetud sama raamatu sissejuhatuses väljendatud soov „ühises palves tunda ja uskuda, et oleme üks Jumala rahvas, Tema perekond“. Palvetest kosutatuna trotsisid nii mitmedki külalised päeva lõpus veel vihmaseks kiskuvat õhtut, et vaadata etendust „100 valget daami“ ning kuulata tütarlastekoori Canzone öökontserti.

Järgnev päev oli juba teisem, tuues kuulajateni konverentsi sõbruspäevade läbival teemal „Muutuvad ajad, stabiilsed suhted“. Esmalt kuulasime mitmeid ettekandeid. Peapiiskop Urmas Viilma ja assessor Kadri Eliisabet Pöder kõnelesid EELK rahvusvahelisest koostööst, samas kui piiskop emeeritus Eero Huovinen võttis oma peatekandes põhjaliku vaatluse alla luterliku ja katoliku kiriku suhted ning viisid avatuma koostöö saavutamiseks. Sõna said ka külla tulnud sõpruskoguduste esindajad, kes end tutvustasid ja oma koguduste tervitused edasi andsid, nõnda et meie koguduse sõbrad ka omavahel sõprussidemeid tugevdada võiksid. Konverentsi lõpetas põnev paneelvestlus, mille käigus Urmas Viilma, Ilari Rantakari, Ralf Gebauer ja Martin Booth arutlesid tänasel päeval kiriku ees seisvate proovikivide üle ja vastasid kogunenute küsimustele. Kui külalised olid pärast konverentsi omal käel veidi ka Valge Daami melust osa saanud, koguneti taas, et üheskoos pidada Taize lauludega õhtupalvust, mida kaunil augustikuisel suveõhtul ka palju linnarahvast uudistama saabus.

Pühapäeval pani sõbruspäevadele väärrika punkti missa Toomkirikus, kus piiskop Tiit Salumäe kõrval teenisid sõpruskoguduste vaimulikud. Jutlustas piiskop emeeritus Eero Huovinen, kes tuletas meelde apostel Paulust, kelle eeskujul innustas ta ka kuulajaid end Jumala ja tema armu sõnade hoolde jätma. Teenistusel pühitseti piiskopivapp, õnnistati hõbeleerilapsed. Laulsid koguduse kooridega Lia Salumäe ja Sirje Kaasiku juhtimisel. Jumalateenistusele järgnenud kirikukohvil sai sõpradega muljeid vahetatud. Siis saadeti külalised koduteele. Eks ikka selleks, et edaspidigi jälle kokku tulla.

Mari Kald

EELK PEREKESKUSE INFOPÄEV.

Peresüsteem, vanemlus ja juhtumianalüüs

EELK Haapsalu Perekeskus korraldab **5. oktoobril kell 13 – 15** (Kooli 4) infopäeva. Osalema ootame omavalitsuste, koolide, lasteaedade lastekaitse- ja sotsiaaltöötajaid, jõustruktuuride esindajaid, erinevate abikeskuste töötajaid, koguduste juhte ja töötajaid ning kõiki, kes huvituvad EELK perekeskuse tegevusest. Osalejatelt ootame valmidust aruteluks, kuidas võiksimine paremini toetada meie peresid ja kogukonda ning tagasidet või ootusi meie tööle. Tervitussõnad ütleb EELK Haapsalu Perekeskuse juht Mirjam Tinno. Ettekande - Peresüsteemi toimimine ja vanemlus peab EELK Perekeskuse pere- ja kasvatusnõustaja Lii Lilleoja. Järgneb arutelu. Vestlust juhivad Lii Lilleoja, Mirjam Tinno ja Kairit Kivimäe

Registreerimine ja info: haapsalu@perekeskus.eu; +372 56 243 639 „Kõiges Su kõrval!“

KÜLASKÄIK KORSNÄSI KOGUDUSSE.

Vaid loetud päevad peale sõpruskoguduste päevi võtsime kolmekesi ette teekonna meie kõige põhjapoolsemasse sõpruskogudusse Korsnäsi. Meid oli kutsutud osa saada mitmest olulisest sündmusest Korsnäsi koguduses – mälestusplatside pühitsemine Korsnäsi ja Molpe kalmistutel, kiriku taaspühitsemine peale remonti ning koguduse õpetaja Janne Heikkilä ametisse seadmine.

Külaskäik oli lühike, vaid kolm päeva, millest kaks kulusid sõidule - vahemaa Helsingist Korsnäsi on veidi üle 400 kilomeetri. Samas on sellised pikemad ühised väljasõidud suurepäraseks ajaks huvitavateks vestlusteks ja hindamatuks ajaks üksteisega lähemalt tuttavaks saada.

Kohale jõudes olid meie vastuvõtjad juba ootel. Korsnäsi koguduses külas käies on alati harukordne võimalus peatuda meie sõprade juures kodudes. Tänapäeval muutub see järjest harvemaks, et avame oma kodud võõrastele ja kutsume neid enda juurde ööbima. Ühel korral, kui sellest Korsnäsi nüüdseks juba pensionil oleva õpetaja Guy Kronqvistiga rääkisime, ütles ta, et kuna Korsnäs ei ole ühtegi hotelli ning lähimad majutusasutused on 40 km kaugusel, siis kodumajutus on peaaegu nagu paratamatu, kui soovid külalisi kutsuda. Aga see on äärmiselt meeldiv paratamatus, lisas ta kiiresti.

Pühapäeva hommik tervitas meid tiheda uduga, mis iga minutiga muutus kauniks päikesepaisteliseks päevaks. Alustasime Korsnäsi surnuaial mälestuskivi pühitsemise tseremooniaga. Mälestusplats on paik, kuhu saavad tulla oma lähedasi mälestama need, kellel ei ole konkreetset hauaplatsi või asub see kaugel. Ühe sagedamini peetavate urnimatuste korral puistatakse tuhk kas merre või mujale lahkunu poolt soovitud paika ja seetõttu ka tähistatud hauaplats puudub. Tseremoonia oli südamlük. Mälestusplatsi pühitses piiskop Björn Wikström koos koguduse õpetaja Janne Heikkilä'ga, kaasa teenis koguduse koor ning piiblitekste lugesin koos koguduse diakoni Birgitta Norvik'iga.

Surnuaiast läksime kirikusse, kus algas missa. Jumalateenistusel teenisid piiskop Björn Wikström, praost Tom Ingvesgård, õpetajad Guy Kronqvist ja Janne Heikkilä, diakon Hanna Hofman ning koguduse liikmed Sture Södergran ja Anita Ismark. Haapsalu koguduse poolt teenis kaasa Kristo Hüdsi. Teenistusel paluti õnnistust kogudusele, ristimiskivile, kantlile, altarile, kirikukelladele ja muusikainstrumentidele. Peale seda, kui õpetaja Janne Heikkilä oli töötanud Jumala abiga teenida Korsnäsi kogudust, õnnistas piiskop Björn Wikström ta koguduse õpetaja ametisse.

Peale missat oli kogudusemajas kirikukohv. Saime ülevaate kirikus teostatud remonttöödest. Varem seal kirikus mitu korda käinuna ei hakanud kohe silma, mis seal muutunud on. Sama tunnistas ka Guy Kronqvist, et tööd, mis tehtud said, ei ole praktiliselt silmaga nähtavad – uuendati tuleohutussüsteeme, küttesüsteeme, ehitati tualett ning käärkambrisse paigaldati kraanikauss, kus on peale teenistust mugav armulauanõusid puhastada. Kirikukohvi ajal saime edastada ka kogudusepoolse tervituse ja üle anda kingituse uuele õpetajale. Kingituseks oli pühendusega eesti keelne Piibel ning piiskop Tiit Salumäe tervituskiri. Olime kaasa võtnud ka sõbruspäevadeks välja antud palveraamatuid, mille kinkisime piiskop Björnile ning kohalikule praostile. Nad kuulasid suure huviga selle palveraamatu saamislugu ning ka meie värskeid muljeid just toimunud sõbruspäevadest.

Sellela sai meie jaoks külaskäigu ametlik osa läbi ning siirdusime väljasõidule piirkonda, mis kuulub UNESCO maailmapärandi nimekirja. Meie sõidu sihtkohaks oli väike küla nimega Björköby. Sinna

jõudmiseks sõitsime üle Soome kõige pikema silla, mille pikkus on 1045 meetrit ning kõrgus silla keskkohas 80 meetrit. Björköby on väike kaluriküla, kus aastaringselt elavaid elanikke on umbes 300. Samas on seal suudetud säilitada mõnusat kaluriküla hõngu. Turistidele muudavad selle väikeküla atraktiivseks erinevad matkarajad ning 2010 aastal ehitatud 20 meetrit kõrge vaatetorn Saltkaret. Vaatetornist avanevad lummavad vaated ümbruskonnale ning jääajal tekkinud moreenidele. Kes sinna kanti satub, soovitan kindlasti seda paika külastada. Tagasi oma sõbraperedesse jõudsimel alles hilisõhtul. Väsinud, kuid tulvil erakordseid elamusi kogu päevast.

Esmaspäeva hommikul oli aeg alustada koduteed. Nagu alati, natuke kurb lahkumise pärast, kuid samas täis lootust uuteks kohtumisteks. Suured tänud toreda reisiseltskonna eest Lydiale ja Kristole!

Kristi Ainjärv

Koguduse juhatuse aseesimees

SUVESEIKLUSED KIHNUS JA PEKINGIS.

Mul oli põnev, seiklusrikas ja tegevusrohke suvi: sain reisida ja vahvates laagrites osaleda.

Juunis käisin Haapsalus tsirkusefestivalil Hoog. Sinna oli tulnud artiste Eestist ja välismaalt. Sain vaadata etendusi ja osaleda töötubades. Kõige põnevam oli vaadata üht maailmakuulsat žonglööri, kes oskas suurte pallidega žongleerida ja nalja teha. Meiegi rühm pidi oma kavaga õuelaval esinema ja sellepärast tegime palju proove. Mõned korrad saime ka ujuma minna. Õhtul toimus tulesõu.

Suve keskpaigas käisin koos oma väikevennaga Kihnu saarel pillilaagris, kus mängisime pärimusmuusikat. Praami pealt maha tulnud, istusime kõik koos pillidega autokasti ja meid sõidutati laagripaika. Oli mõnus soe ilm, tuul puhus näkku ja käsi välja sirutades sai puudutada möödivate puude lehti. Laagripaigas olid armsad värvilised õlgkatustega majakesed, mille seintele oli pildikesi joonistatud. Samas kõrval aia taga kõndisid lehmad ja haned ning natuke eemal lambad. Läksime kohe pillitundi, mis toimus hubases kaltsuvaipadega ruumis. Meil olid ukuleeled, kandle, kitarrid, karmoškad ja viiulid. Üks kohalik noormees õpetas Kihnu lugusid. Hiljem jalutasime mere äärde. Oli sumedalt suvine. Ritsikad siristasid ja linnud laulsid. Kõikjal tee ääres kasvas palju lilli ja õhus hõljus nende lõhn. Ujusime meres, ronisime tuletorni ja maitesime käsitööjätiseid. Õhtul jalutasin majade vahel, toitsin lambaid võilillelehtedega, korjasin aasal lilli ja vaatasin loojuvat päikest ning pilvi, mis olid kergelt roosakaks värvunud. Järgmisel õhtul tuli Kihnu Virve meile külla ja kohalikud tüdrukud õpetasid meile paeltepunumist ning Kihnu tantse.

Sümfooniaorkestriga lendasin pisut rohkem kui kaheks nädalaks Hiina festivalile. Olin seda sõitu suure põnevusega oodanud. Esimesed kaks päeva veetsime Pekingis. Ilm oli väga palav ja niiske. Käisime koolitusel, kus õpetati teed valmistama, Keelatud Linnas, Hiina müüri, nefriiditehases ja ühel lähedal kontserdil, mis oli nagu tsirkuseetendus. Kolmanda päeva varahommikul asusime teele Qingdao poole, kuhu tuli sõita kümme tundi. Hotell oli meil 30korruseline, kuid seal ei olnud 4., 13., 14. ja 24. korrust, sest need pidid olema ebaõnne numbrid. Hotell oli väga uhke, söögisaalis rippusid lühtrid. Festivalile oli saabunud orkestreid Norrast, Prantsusmaalt ja mujalt. Iga päev hommikust lõunani olime proovis. Meil oli kuus dirigenti, kõik eri rahvustest. Koondorkestris mängis üle kolmesaja mängija. Meie oma kontsert läks väga hästi, rahvas tõusis püsti ja plaksutas.

Augusti lõpus kutsus üks peretuttav meid räätsadega rabamatkale. Oli tuuline ja pisut jahe ilm. Alguses oli natuke imelik räätsadega kõndida, aga siis harjusin ära. Meile avanes imeilus, maaliline vaade – rabas on nii palju ilusaid värve. Nägime palju pisikesi laukaid. Vahepeal sadas pisut vihma. Möödusime mõnest üksikust puust, eemal paistis neid rohkem olevat. Suuremate puude juures tegime pikniku. Mina olin kaasa pakkinud teed, võileibu ja karaskit. Ühte rabajärve otsustasime ujuma minna. Tibas vihma ja pääsukesed lendasid vee kohal. Järvel oli nii pehme ja mudane põhi, nagu sellel polekski põhja! Ujusime tillukesele saarele, mis oli pooleldi alt tühi. Pärast sõime teel mustikaid ja jõhvikaid.

Veel käisin ma pärimusmuusika laagris Laste Oma Folk, looduslaagris, kus õppisin taimi tundma, perega Aegnal puhkamas ja sõpradega öösel rabas seiklemas.

Eliisabet Luure, 13a

SUVE MEENUTADES.

Nüüd, kui rõsked sügistuuled loodust räsivad ning inimesed tormistele linnatänavatele kaminasoojust ja elutoadiivanit eelistavad, on tore meenutada veelkord suviseid elamusi.

Mirjam (42): Juuni ja juuli olid minu jaoks kibedad töökuud ja ei olnud mahti suve nautida. Tõeline suvi tuli siis, kui algas puhkus ning see oli imeline. Esimene pool puhkusest möödus Baierimaa kaunites mägedes ja teine pool kodumaal Eestis. Eriliselt jäi meelde noorema õe armas ja südamlük sünnipäevapidu Haapsalu Jaani kirikus.

Eduard (58): Üle aastate oli väga ilus suvi, kuhu mahtus palju meeldejäävaid pereüritusi ja toredaid sündmusi. Kõige meeldejäavam oli turismireis Inglismaale - Wales-Cornwall ja selle piirkonna kaunis loodus, omanäoline kultuur ning ajalugu!

Eva (38): Minu kõige eredam suvemälestus on seotud RMK suure matkaga - meie rühma sattusid nii põnevad ja üksteisest hoolivad inimesed, et iga hetk matkal oli väärtus. Nüüd me käimegi sama rühmaga matkamas ja on tekkinud vahva sõpruskond. Põnev mälestus on ka päevast, mil otsustasime õpilastega minna öösel rabamatkale ja mitte laudteid mööda kõndida, vaid kulgeda otse läbi raba jälgides jõekallast, kus koprad elutsevad. Tegin kaasa koogi, sest ühel lapsel saabus peale südaööd sünnipäev ja tahtsin teda üllatada. Rabas ei tohi elavat tuld kasutada ja seetõttu meisterdasin lambikeste süsteemi: torkasin 15 tulukest läbi koogi ning koogi all oli peidus kuus meetrit juhtmeid!

Eva (31): Minu suvi möödus kuidagi väga ruttu. Kodus sai ehitatud, õues tööd tehtud ja enda jaoks ka raamatuid loetud. Minu jaoks oli meeldejäävaim sündmus see, kui võtsin oma tütre jalgrattalt abirattad ära ja ta õppis ilma nendeta sõitma. Sõitsime koos mööda kergliiklusteed Rohukülla ja koju tagasi. Huvitav kogemus oli see, kui ma tellisin Hollandist aiamaja, mis saadeti mitmes erinevas pakis ning isegi kõik jupid olid olemas. Kokkupanek võttis natuke aega, kuna joonised olid väiksed. Nüüd on seal mõnus väike istumisnurgake. Kõige rohkem meeldis mulle see, kui käisime lapsega Ranna Rantšos - seal oli palju erinevaid loomi, keda võis toita ja paitada. Seal jagub tegevust kõigile. Ma kavatsen järgmisel suvel jälle seda paika külastada.

Sirje (61): Meeldejääv oli suvi kindlasti sellepöolest, et üle pika aja saime sooja nautida ja selle eest Jumalale tänulikud olla. Erilisi sündmusi suvel minu jaoks ei olnud. Sain lihtsalt puhata ja perega rohkem koos olla. See ongi väga eriline.

Eve (65): Minu suvi möödus nautides kauneid sooje suvepäevi nii Haapsalus kui ka suvekodus Saaremaal. Suurimaks elamuseks oli sõit Tšehhimaale Prahasse, kus osalesin Sonore kooriga rahvusvahelisel koorifestivalil. Praha on imekaunis vana linn. See festival oli eriline, sest seal ei võistelnud koorid omavahel, vaid lihtsalt rõõmsalt esitasid kõigile kuulamiseks oma kavad. Meie kava võeti hästi soojalt vastu. Oli kerge ja hea tunne. Sügava mulje jätsid mulle ka meie koguduse sõbruspäevad augustis. Ülevust lisas seegi, et sel suvel tähistasin oma hõbeleeripäeva, mis langes sõbruspäevadega samale ajale ja oli seetõttu eriti pidulik.

Matti (60): Meil oli tõine suvi ja ka koduaias saime toimetada. Tore oli olla teeliste kiriku valves. Väga hariv oli koguduse väljasõit Lääne-Harju mõisatesse. Sellistele reisidele ootame lisa. Puhkuse ajal tegime reisi Palamuse maile ja külastasime ka Kuremäe kloostrit.

Maria Struss

SAAME TUTTAVAKS:

EVE ASER, MATEMAATIKUST DIAKOONIA TÖÖTAJA.

Seitse aastat tagasi oli Haapsalu Eve Aserile kaunis võõras kant. Ta on sündinud Peipsi ääres Meeksi vallas, aga suurema osa oma elust elanud Tallinnas. Erialalt on ta matemaatikaõpetaja, teinud seda tööd kümme aastat. Seejärel töötas üle 30 aasta Tallinna haridusametis. Korraldas õpetajate

arvutialast koolitust ja vastutas, et koolid saaksid arvutitega varustatud. Ametnikutöö pani Eve maha aastal 2010. Aasta hiljem, 1. mail 2011 kolis Haapsallu, et olla poja perele lähemal.

27. septembril sai Eve 75. Sünnipäevalauas oli 30 inimese ringis: tema kolm õde oma perelega Viljandist, Võnnust ja Laagrist; poeg perega.

Kohanemisest ja Haapsalu koguduse leidmisest räägib Eve nii: „Et Haapsalus mul tuttavaid polnud, hakkasin käima kirikus. Mitu aastat käisin niisama. Olen Mehikoorma kirikus ristitud ja leeris käinud, kirik polnud mulle võõras koht. Kord sattusin rääkima õpetaja Küllike Valguga. Küsisin, kuidas saaksin koguduse liikmeks. Tänu Küllikesele võtsingi julguse kokku. Koguduses võeti mind hästi vastu ja kutsuti abiliseks diakooniatöös.”

Koguduse kantseleis on kolmel päeval nädalas kasutatud riiete annetusmüük. Eve sõnul käivad seal peamiselt vanemad inimesed, aga ka käsitööõpetajad ja käsitöötegijad, kes otsivad endale materjali. Suurt kasu müügist ei tule, sest koht on kõrvaline ja Haapsalus on kasutatud riiete poode niigi üksjagu. Kui varem tuli kasutatud riideid Saksa ja Soome kogudustelt, siis nüüd toovad riideid kohalikud inimesed. Minevaim kaup on T-särgid, aga soovitakse ka muid rõivaid, peaasi, et nad on puhtad ja terved. Annetusmüügiga tegeleb koguduses praegu viis naist. „Paljud käivad meie juures suhtlemise pärast,” tunnistab Eve. „Tihtilugu öeldakse, et astusin niisama läbi, ega ma midagi taha. Kui inimesel ei ole raha, anname ka niisama,” sõnas Eve.

Kaks korda kuus kogunevad koguduse eakad teetundi – enamasti 10-12 inimest. Ka Eve on enamasti kohal. „Seltskond võiks suurem olla, ootame uusi ka inimesi,” sõnab Eve. „Räägime oma ja koguduse tegemistest. Tiit Salumäe räägib, mida on juhatuses arutatud, või räägib oma reisidest. Karin Tederil on ette valmistatud huvitavad teoloogilised teemad. Laulame. Tähistame sünnipäevi. Teetunnil osalevad ka mehed, Ülo, Endel, Arno ning õpetaja. Arno on elurõõmus ja huumorimeelega mees, ta ei lase välja paista, kui tal mõni mure on.” Teetunni peamine eestvedaja ja korraldaja on Lia Salumäe, tema kutsub külalisi, hoolitseb muusikalise poole eest. Ühiselt kaetakse kohvilaud.

Eve Aserit võib veel kohata kirikuvalves, koristustalgutel või laupäevakul - et elust osa võtta. Tema Haapsalu-tutvusringkond ongi tekkinud kiriku kaudu. Eve sõnul ei ole ta iseenda väljapakkuja, aga kui abi vaja, paneb käed meelsasti külge. „Tunnen end kirikus koduselt ja väga hästi. Käisin ka Tallinnas ja Sael kirikus, aga sinne kirik on, nagu oleks koju jõudnud,” ütleb Eve, kuid lisab, et päris oma kodus, Mehikoormas, on siiski teine tunne.

Tänavu kevadel sai Eve pühendunud töö eest Haapsalu koguduses EELK tänukirja.

Eve nimetab end tavaliseks leigevõitu luterlaseks: „Õhtul tänan Jumalat päeva eest ja loen Meie Isa palve. Õhtupalvus on minuga kaasas käinud lapsepõlvest peale.”

Septembri lõpp - aasta raskeim aeg

Kuigi Evel on sünnipäev 27. septembril, on septembri viimased päevad talle rusuvad. 30. september on tütre surmapäev, tütar oli vaid 18, kui haigus ta viis. 28. septembrit võib oma teiseks sünnipäevaks pidada poeg Janno. Toda 24 aasta tagust päeva mäletab Eve hästi: „Hommikul kell 6 läks uni ära, tegin raadio lahti. Õeldi, et suur Estonia laev, mis oli teel Tallinnast Stockholmi, uppus 20 minutiga.

Mis laev? Minuni see kohe ei jõudnud. Hiljem hakkas mõistus koju tulema – kui palju neid praame siis Stockholmi sõitis, Janno läks ju ka! Panin raadio kõvemaks. Hea, et õetütar oli hetkel minu kõrval. Õhtul kell 6 helistas Janno - enne polnud tema kohta mitte mingisugust teavet. Ta oli ühel laeval ja saanud kelleltki mobiili. Poeg läks Rootsi kahe kolleegiga – isa ja poeg – arvutimessile. Kolmekesi läksid, tema üksi tuli tagasi. Koos läksid nad tekile. Poeg rääkis, et istus laeva põhjal ja mõtles, kummale poole minna. Igal pool vesi. Sattus õigele poole, keegi teda hoidis.”

Nüüd on poeg ise vabatahtlik merepäästja.

„September on raske, tavaliselt olen siis liimist lahti, muul ajal suudan neist asjust juba rahulikult rääkida,” ütleb Eve. Ta oli usklik ennegi, aga „Estonia” hukk ja tütre surm panid teda elu üle rohkem järele mõtlema. Üks eeskuju oli ema, usklik inimene, kes leidis rasketel hetkedel õiged sõnad ja oskas asjad õigesti paika panna. Eve vanaisa oli kirikuvanem, isa ja ema olid samuti kirikuinimesed, nii et kõik neli õde on lapsest peale kirikus käinud. Käidi nõukogude ajalgi laulmas.

Eve elab üksi Haapsalu äärelinnas. „Aed ja lilled,” ütleb ta, kui jutt läheb hobidele. Tal on palju lilli nii toas kui ka aias ja isegi kasvuhuones. Toomkiriku altari juures kasvavad kaks tema kodust toodud kummipuud. Käsitöö meeldib, aga silmad ei kannata enam peent tööd teha. „Teisalt, kellele seda enam vaja, nüüd kõik ostetakse. Mulle ei meeldi teha asja, millest keegi rõõmu ei tunne.” Eve sõnul ei ole ta raamatukogus käija, ta on hoopis ette võtnud oma koduse raamatukogu. Praegu loeb ta uuesti üle Tammsaare „Tõde ja õigust”. Käsil on 5. osa. „Esimene osa meeldis väga, teine ka, aga kolmas ei istunud - revolutsioonid. Indrek ja Karin oli hea ja viies, Indreku koju jõudmine, meeldib samuti. Kõik me tahame ükskord oma kodumaale ja kodukohta jõuda. Võime rännata ja olla, aga kui jõuad äratundmiseni, et see on sinu kodupaik, võid surra.” Kapi peal on Evel Piibel ja teisi raamatuid.

Elust tuleb rõõmu tunda, mitte viriseda

Oma elu kõige ilusamaks ajaks peab Eve aega, mil lapsed olid väikesed. Teisalt, ütleb ta, ega pensionipõlvel ka viga ole. „Olen vaba inimene. Kurdetakse, et ei saa öösel magada, aga kes mul keelab päeval magada. Öösel loen, lahendan sudokusid ja ristsõnu. Kui uni tuleb, magan. Pensioniga tulen välja, kui palju mul ikka vaja! Aiast saan juurviljad. Kes keelab mul tööd teha ja nokitseda!

Lapsed käivad nädalas korra ikka, teen lõunasöögi. Muidugi võiks keegi kõrval olla, aga praegu on suhtlemiseks palju võimalusi, telefon on kogu aeg käes. Õed on mulle kõige lähedasemad ja nendega suhtlen kõige rohkem. Tihti suhtlen koguduse inimestest Malle ja Tamaraga. Õie elab minu lähedal. Palju sõltub inimesest endast, ei pea kapselduma. Meie koguduse õpetajad ja kogu kogudus on kui üks sõbralik ja hooliv pere. Tunnen, et mind on perre vastu võetud.

Meel läheb kurvaks, kui kuulen kirumist ja vingumist, et nii raske on ja et eestlased on halvad; et nii palju inimesi ja lapsi on näljas. Natuke tuleb ise ka midagi teha, ei saa ainult abi oodata. Liiga palju viriseme. Näib, et tahame näidata ennast viletsamana kui oleme. Kui igaüks teeks ära selle, mis temast sõltub, siis oleks elu juba tüki maad parem ja rõõmsam!”

Lehte Ilves

POOLA MUUSIKUD JAANI KIRIKUS.

Sügis astub järjest enam oma õigustesse. Päevad on lühemad ja õhtused tunnid kutsuvad mõtisklema ja enesesse vaatama. 19. augustil oli võimalus kuulata meditatiivset muusikat Poola duo Sol et Luna esituses. Musitseerisid Mieczysław Eligiusz Litwinski ja Saba Zuzanna Krasoczko. Esitati Litwinski poolt loodud helikompositsioone, kus tekstidena oli kasutatud erinevate ajastute poeesiat. Autoriteks olid pärsia poeet ja müstik Rumi, saksa preester ja religioosne poeet Angelus Silesius, poola rahvuspoet Adam Mickiewicz, vene sümbolismi esindaja Konstantin Balmont. Lauldi erinevates keeltes. Saatepillidena kasutati väikest portatiivset harmooniumi, barokkviiulit ja kitarrit. Hingestatud esitus, teineteist imelisel moel toetanud ja täiendanud hääled, Jaani kiriku hubasus ja väikesearvuline, kuid pühendunud publik löid tunnetatava sünergia.

Tiia Laar

PILTE SEPTEMBRI SÜNDMUSTEST.

21. septembril helisesid kirikute kellad üle Euroopa rahupalvega. Jaani kirikus oli palvus

Lastekiriku õppeaasta algas 16. septembril.

25. septembril oli paavst Franciscus Eestis. Kaarli kirikus kohtus paavst noortega ja pidas missa Vabaduse väljakul.

SÜNNIPÄEVAD OKTOOBRI. PALJU ÕNNE!

2. oktoober	Koit Latik	72
3. oktoober	Laine Rand	91
	Kristel Saal-Engman	
	Samuel Kastepõld	15
4. oktoober	Liis Särel	
5. oktoober	Harriet Lämmergas	
	Martin Evert	
	Küllike Tammeveski	45
5. oktoober	Tristan Raimon Jair	
6. oktoober	Eneken Berglund	
	Elišabet Luure	
7. oktoober	Helju Elmik	
	Terje Vasara	
	Krisbert Kaareste	
	Helve Undo	65
9. oktoober	Salme Pajunurm	93
	Ain Soome	45
10. oktoober	Karin Teder	
	Kädi Jõgi	40
11. oktoober	Lehti Padu	
	Mark Pavlovski	
13. oktoober	Henry Madi	
	Claudia Parbus	
14. oktoober	Sirje Viiret	72
	Marko Olenko	
	Kairi Jets	
16. oktoober	Ingrid Laasi	
	Marie Helene Vichterpal	
	Aimar Lints	
	Kadi Ojala	
17. oktoober	Leida-Lisette Viinapuu	90
	Endel Jets	71
	Mary-Liis Kaabel	35
	Saara Mikli	
19. oktoober	Inna Kaareste	78
	Uku Emil Engman	
20. oktoober	Hugo Oliver Kruusel	
	Jaanika Kallas	30
23. oktoober	Õie Treve	79
	Malle Allmere	78
	Tiina Brock	
	Rebeka Strauss	
24. oktoober	Alfred Kivimurd	86
	Viljar Sepp	
	Gregor Särel	
	Greete Viita	
26. oktoober	Tiina Kaevats	
27. oktoober	Eva Luure	
28. oktoober	Siiri Mikk	
29. oktoober	Lia Salumäe	
	Ronald Benni Vunk	5
30. oktoober	Hugo Vihmann	

JUHTSALM, MÕTISKLUS JA PALVE.

**Aga Vaimu vili on armastus, rõõm, rahu, pikk meel,
lahkus, headus, ustavus, tasadus, enesevalitsus –
millegi niisuguse vastu ei ole Seadus. (Gl 5:22-23)**

Siit ilmast ei ole meil võimalik mitte midagi endaga kaasa võtta. Kuid siiski on üks asi, mis siit elust meiega kaasa läheb – see on meie iseloom. Missugune on meie iseloom elu lõpul, selline on see ka meie surnust ülestõusmise järel. Kunagi hinnatakse meid, kas meie iseloom on selleks sobiv, et elada ja toimetada Jumala armastuse igaveses kuningriigis.

Kui loeme neid üheksat iseloomuomadust, mida Pühakiri nimetab Vaimu viljadeks – armastus, rõõm, rahu, pikk meel, lahkus, headus, ustavus, tasadus, enesevalitsus –, siis võime mõelda, et mõned neist on ju meilegi iseloomulikud. Oleme näiteks rõõmsameelsed inimesed või on meile omane lahkus või tugev enesekontroll ja enesedistsipliin. Kuid selliste üksikute iseloomuomaduste puhul ei ole tegemist Vaimu viljadega. Need on lihtsalt meile kas kaasa sündinud või elu käigus omandatud ja kujunenud iseloomujooned. Ja reeglina ei oma me kunagi korraga kõiki üheksat loomuomadust.

Vaimu vili on midagi hoopis muud. See on Jumala Püha Vaimu üleloomulik ja varjatud töö meis, nii et meie iseloom hakkab vähehaaval üha enam sarnanema Jeesuse iseloomule. Püha Vaim toob oma tegevuse kaudu meis esile Vaimu viljad, neid ei ole võimalik saavutada enesekasvatusega või enesetreeninguga. Vaimu viljad kuuluvad alati kokku. Ei ole nii, et Püha Vaim arendab meis vaid paari-kolme iseloomuomadust ja teised jätab tähelepanuta. Kui meis hakkavad ilmnema Vaimu viljad, siis ilmuvad kõik üheksa loomuomadust koos. Selle tõttu ongi neid võimalik eristada loomulikest või isetreeneritud iseloomujoontest.

Jumala Vaim elab ja tegutseb ainult uuestisündinud kristlastes. Seetõttu ilmnevad Vaimu viljadki ainult uuestisündinud kristlase iseloomus. Kui mõtleme oma vahekorrale Jumalaga ja püüame hinnata, kas see on korras või mitte, võiksime ühe kriteeriumina mõelda ka Vaimu viljadele. Kui oleme oma kristlase-elu jooksul hakanud iseloomult üha enam sarnanema Jeesuse Kristusega, näitab see, et oleme tõesti Tema omad.

**Meie Issand, kõigeväeline Jumal!
Nii nagu Sa oma looduses toimiva väega
tood maa seest esile vilja,
nõnda too ka meie südamest esile
oma kalli Püha Vaimu viljad.
Muuda meid, auline Issand,
võimalikult sarnaseks oma Pojale,
et me peegeldaksime Tema iseloomu
ja Tema kõikevõitvat armastust.
Täname ja kiidame Sind, armastuse Jumal!**

Karin Teder

NATUKE NALJA.

*Sügisel käivad lapsed usinasti preestri aias õunavargil. Kui preestril sellest villand saab, naelutab ta aiale sildi: "Jumal näeb kõike."
Järgmisel päeval on selle alla kirjutatud: "Kuid ta ei reeda meid."*

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNESE KOGUDUS.

KOGUDUSE KANTSELEI. Kooli tn 6, on avatud esmaspäeval kolmapäeval ja reedel kl 9-15.
Kohtumine koguduse õpetaja piiskop Tiit Salumäega palutakse kokku leppida telefon 5280635.

Telefon 473 7166, 473 7167.

E-post haapsalu@eelk.ee

Koduleht <http://www.eelk.ee/haapsalu/>

Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu

Pangakonto IBAN EE811010602003965006 (SEB);
IBAN EE442200001120274032 (SWEDBANK).

Registrikood 80210533

Koguduse infokiri Johannese Sõnumid saadetakse soovijaile e-postiga. Kui soovid, et ka Sinu e-posti aadress lisatakse kirjasaaajate hulka, palun anna oma soovist teada haapsalu@eelk.ee

Eesti kiriku elust saab lugeda <http://eelk.ee/> ja <http://www.eestikirik.ee/>

Jaani kirik on avatud vastavalt kokkuleppele koguduse kantseleiga

Toomkirik on avatud kolmapäevast pühapäevani kell 11 – 16. Vaata www.haapsalulinnus.ee

Linnuses toimuvate ürituste kohta vt lähemalt: <http://www.haapsalulinnus.ee>

TOIMETUS.

Tiit Salumäe E-post: tsalumae@yahoo.com 5280 635.

Kristel Engman E-post: kengman@hotmail.com

Lydia Kalda E-post: lydia.kalda@hotmail.com .

Lia Salumäe E-post: liasalumae@hotmail.ee 53039 835.

Lehte Ilves E-post: lehte.ilves@gmail.com

Karin Teder E-post: karin.teder@mail.ee

Maria Strauss E-post: mariastrauss@gmx.de

Tiia Laar E-post: tiia.laar@gmail.com

Teno Ilves E-post: teno.ilves@gmail.com

Koguduse häälekandja ilmub alates septembrist 2008. Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja soove, millest järgmistes Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Palume teie abi, et Johannese Sõnumid jõuaksid võimalikult paljude huvilisteni. Teatage soovijate e-posti aadress koguduse kantseleisse.